

Het geneesmiddel tegen moedeloosheid: geloof in Jezus Christus

William Bridge

uitgave van:

De Tabernakel
preken met verwachting

Eerder uitgegeven preken van jaargang 28

1. Het geneesmiddel tegen moedeloosheid:
geloof in Jezus Christus

William Bridge

Jaargang 28 – nummer 1 – januari 2026

Toelichting foto omslag:

William Bridge zegt in zijn preek: ‘Maar dit is het geloof dat waardig voor God is: een geloof dat Hem vertrouwt voor iets goeds dat niet te zien is en nog buiten het gezichtsveld ligt. Wanneer een mens zo op God in Christus blijft vertrouwen, voor iets wat nog niet gezien wordt, kunnen we zeggen dat hij op God vertrouwt. En als een mens dat blijft doen, kunnen we zeggen dat hij God verwacht.’ Hierbij past het beeld van een verrekijker, daarmee blikken we verder dan we met eigen ogen kunnen zien.

Bronvermelding:

Lifting up fort he downcast
Preached at Stepney, 1648
Sermon XIII

De preek is vertaald onder verantwoordelijkheid van Stichting De Tabernakel.
De pdf en de originele Engelse tekst zijn te vinden op de website:
www.tabernakel.nl

Vormgeving en druk: Drukkerij AMV, Lunteren

Het geneesmiddel tegen moedeloosheid: geloof in Jezus Christus

'Wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God!' Of: wacht of vertrouw op God.

Psalm 42:12.

U hebt gehoord dat heiligen moedeloos kunnen zijn en dat dit onredelijk is, omdat er geen terechte reden of grond is om moedeloos te zijn. Wellicht verlangt u nu iets te horen over het middel om deze moedeloosheid tegen te gaan? In deze woorden zegt de psalmdichter: Hoop op God, oftewel vertrouw op God, verwacht het van God. De leerstelling is heel eenvoudig: geloof is het hulpmiddel om alle moedeloosheid tegen te gaan.

Hopen, vertrouwen op God en Hem verwachten is het bijzondere, of het enige aangewezen middel tegen alle vormen van moedeloosheid. David zegt: 'Zo ik niet had geloofd, dat ik het goede des Heeren zou zien in het land der levenden, ik ware vergaan' (Ps.27:13). Als ik geen geloof had gehad, was ik vergaan. Geloof zorgt er voor dat het hart de moed niet laat zakken. Opdat u deze waarheid beter zult verstaan en we daar meer naar zullen handelen, zal ik u het volgende duidelijk proberen te maken.

1. Ten eerste wat het betekent om op God te hopen, Hem te vertrouwen of Hem te verwachten.
2. Ten tweede dat geloof het hart in tijden van moedeloosheid rust geeft.
3. Ten derde dat, wanneer de heiligen en het volk van God door moedeloosheid overvallen worden, het dan in het bijzonder hun plicht is om op God te vertrouwen en hun geloof te beoefenen.
4. Ten vierde, wat er in het geloof is, dat het hart in tijden van moedeloosheid kan opbeuren en hoe het geloof dit bewerkt.

1. Wat betekent het om op God te hopen, Hem te vertrouwen en Hem te verwachten?

Mijn antwoord op deze vraag is: op God hopen is hulp van God verwachten. God vertrouwen is volledig op God steunen om hulp. Hem verwachten is voortdurend op Hem blijven wachten of Hem blijven vertrouwen. Volgens dit Schriftwoord betekent het vertrouwen op God eigenlijk: het rusten of het steunen van de ziel op God in Christus, voor iets goeds wat nog niet te zien is. In de eerste plaats wil ik hier mee zeggen dat de ziel rust of steunt op God, dat de ziel op God gericht blijft. Dit kunt u ook lezen in de profetie van Jesaja: 'U zult hem in volmaakte vrede bewaren, wiens gedachten op U gericht blijven, omdat hij op U vertrouwt' (Jes. 26:3 naar de KJV). De bruid in het Hooglied leunt op haar Liefste en zo worden wij eveneens geboden om niet alleen op Christus te vertrouwen, maar ook op Hem, Die Christus heeft opgewekt uit de doden. Dit brengt een vertrouwelijke kalmte en rust met zich mee. Het vertrouwen op God is het blijven bij God.

Het vertrouwen op God is ook het zich verlaten en steunen van de ziel op God in Christus. Ik denk dat het hier zo wordt bedoeld, omdat in de zin 'hopen of vertrouwen op God', het woord wat hier met God wordt vertaald, in het meervoud staat: Elohim. Als de profeet Jesaja oproept om op de Heere te vertrouwen, geeft hij daar deze reden voor: 'Want in de HEERE HEERE is eeuwige kracht' (Jes. 26:4 naar de KJV). Zo wordt het in onze taal weergegeven, maar volgens het Hebreeuws staat er eigenlijk: Vertrouw op de Heere tot in eeuwigheid, want in Jehova Jah is eeuwige kracht. In de naam Jehova Jah, is Jah een afkorting van Jehova, waarmee de Zoon van God wordt aangeduid. Als Jezus Christus aan het einde van de wereld zal komen en op Zijn heerlijke troon zal zitten, zal de zaliggemaakte Jood Hem met die naam verheerlijken. In Openbaring lezen we dat ze 'Halleluja' zullen zingen, dat wil zeggen: prijs de Jah.

Als u dit vergelijkt met Psalm 68, zult u begrijpen dat hier Christus mee wordt bedoeld: 'Zingt Gode, psalmzingt Zijn Naam; verhoogt Hem Die over de hemelen rijdt, door Zijn Naam Jah; en springt op van vreugde voor Zijn aangezicht' (Ps. 68:5 naar de KJV) en zij zullen

'Halleluja' zingen. Wanneer u deze Psalm verder onderzoekt, vindt u de reden waarom deze Jah geprezen moet worden: 'Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen' (Ps. 68:19). Deze woorden worden in de Efeze-brief op Christus toegepast: 'Maar aan elk van ons is de genade gegeven, naar de maat van de gave van Christus. Daarom zegt Hij: Als Hij opgevaren is in de hoogte, heeft Hij de gevangenis gevangengenomen, en heeft de mensen gaven gegeven' (Ef. 4:7,8). Wanneer de profeet ons dus aanspoort om op Jehova Jah te vertrouwen, spoort hij ons aan om te vertrouwen op de HEERE, in Christus. Daarom zeg ik dat het geloof het steunen of het rusten van de ziel op God in Christus is, zowel volgens het Oude als volgens het Nieuwe Testament.

Maar toch is dat nog niet alles. Een mens die op God in Christus rust en Hem vertrouwt, vertrouwt Hem aangaande iets goeds wat nog niet te zien is. Vandaar dat de apostel zegt dat het geloof het bewijs is van de zaken, die men niet ziet (zie Hebr. 11:1). Hij geeft verschillende voorbeelden van Abraham, Sara, Mozes en anderen, die allemaal op God steunden voor iets wat nog niet te zien was. Alleen dit is de naam van geloof waardig. Een zeer onbetrouwbaar mens, een dief, een leugenaar zal ik alleen maar vertrouwen voor zover ik hem met mijn eigen ogen kan zien. Maar dit is het geloof dat waardig voor God is: een geloof dat Hem vertrouwt voor iets goeds dat niet te zien is en nog buiten het gezichtsveld ligt. Wanneer een mens zo op God in Christus blijft vertrouwen, voor iets wat nog niet gezien wordt, kunnen we zeggen dat hij op God vertrouwt. En als een mens dat blijft doen, kunnen we zeggen dat hij God verwacht. Dit is het eerste.

2. Waaruit blijkt dat geloof en de beoefening daarvan, de ziel rust geeft en moedeloosheid beteugelt of tot bedaren brengt?

U weet wat er met Hanna gebeurde, toen ze een woord van God ontving: Ze ging heen en haar aangezicht stond niet langer droevig, haar hart was gerustgesteld (Zie 1 Sam. 1:18). Waarom? Ze had een

woord van God ontvangen. Hoewel ze een vrouw was met een diep bedroefde geest, toen ze het woord van God gekregen had, geloofde ze dat woord, wat haar hart rust gaf. In Spreuken staat: 'Vertrouw uw werken toe aan de Heere', dat is geloof, 'en uw gedachten zullen bevestigd worden', dat is rust (Spr. 16:3 naar de KJV). En als u nogmaals naar het vers in Jesaja kijkt zult u zien dat de Schrift hier heel duidelijk is: 'U zult hem in volmaakte vrede bewaren, wiens gedachten op U gericht blijven, omdat hij op U vertrouwt' (Jes. 26:3 naar de KJV). Let goed op deze woorden.

Ten eerste belooft de Heere hier Zelf dat Hij vrede zal geven aan hen die hun gedachten op Hem richten, die in het geloof op Hem vertrouwen. Ook al hebben ze nog geen geloofszekerheid ontvangen, waardoor ze kunnen zeggen; ik weet dat mijn zonden vergeven zijn en dat Christus de mijne is, toch, als ze zich slechts aan God blijven toevertrouwen, belooft de Heere hier dat Hij hen Zelf vrede zal geven. Ja, de Heere belooft niet alleen dat Hij Zelf de ziel die zich aan Hem toevertrouwt, vrede zal geven, maar zelfs dubbele vrede. In het Engels lezen we de woorden 'volmaakte vrede'; 'U zult hem in volmaakte vrede bewaren', maar in het Hebreeuws staat hier 'vrede, vrede': U zult hem in vrede, vrede bewaren, hij zal vrede en vrede hebben. Geen vrede en twijfel, geen vrede en onvrede, maar als hij zichzelf aan de Heere toevertrouwt, zal hij vrede, vrede, zal hij dubbele vrede hebben.

De Heere belooft niet alleen vrede aan de ziel te geven, maar hem in vrede te bewaren: 'U zult hem in volmaakte vrede bewaren', of in vrede, vrede bewaren, en dat allemaal 'omdat hij op U vertrouwt'. De vrede wordt niet geschonken omdat iemand bidt, omdat iemand zichzelf verootmoedigt, ook al is dat zijn plicht en doet hij wat God behaagt, al kan hij God daarmee niet tevredenstellen. De vrede wordt geschonken omdat hij op U vertrouwt, zich voortdurend op U richt. U weet dat als u een zaak hebt die voor de rechter moet komen, u zich daar op dat moment veel zorgen om kunt maken. Maar het zal uw hart heel veel rust geven als u een vriend hebt die een kundige, betrouwbare advocaat is en ook bereid is om naar uw zaak te kijken

en u uw zaak aan hem toe kunt vertrouwen. Door uw zaak aan hem toe te vertrouwen, komen uw gedachten tot rust. Dit geldt ook hier. Als een mens zijn zaak en de dingen die hem bezighouden aan God kan overlaten, ontvangt hij rust en kan hij met David zeggen: 'Mijn ziel! keer weer tot uw rust' (Ps. 116:7). Dit gebeurt door het geloof.

Om dit nog wat duidelijker toe te lichten, wil ik drie of vier dingen noemen waardoor bezorgdheid of moedeloosheid gewoonlijk kan ontstaan. Allereerst vanwege de verduistering van ons verstand. Want wanneer een mens in duisternis wandelt en zeker wanneer hij alleen is, heeft hij al snel de neiging om bevreesd en verontrust te zijn. In de tweede plaats zullen onmatige en onbeheerste verlangens en hartstochten, in het bijzonder angst, duisternis over de ziel halen. Het derde is een schuldig geweten. Op zee zinkt een schip niet, ook al beukt er nog zoveel water tegenaan. Maar als er ergens een lek of een gat in het schip zit, zinkt het en gaat het in de golven ten onder. Zo kan een mens vele slagen te verduren krijgen en de moed toch niet verliezen. Maar als een mens een lek of een gat in zijn geweten heeft, een schuldig geweten heeft, zal hij de moed verliezen. De vierde reden waardoor bezorgdheid of moedeloosheid kan ontstaan, is vrees voor Gods grootheid en het besef van onze afstand van Hem.

Het geloof geneest ons echter van dit alles. Want, in tegenstelling tot de vorige dingen, maakt het geloof het licht in de ziel. Het geloof geeft een mens zicht op zijn weg en zekerheid over wat hij doet. Vervolgens worden de onmatige en onbeheerste verlangens en hartstochten in de ziel door het geloof weggesnoeid en weggenomen. Vandaar dat we in Psalm 37 lezen dat zich ergeren of zorgen maken en vertrouwen tegenover elkaar gesteld worden: 'Ontsteek u niet over de boosdoeners' (Ps. 37:1), maar 'vertrouw op de Heere' (Ps. 37:3). En in een van de volgende verzen: 'Zwijg voor de Heere, en verbeid Hem; ontsteek u niet over hem, wiens weg voorspoedig is; over een man, die listige raadslagen uitvoert' (Ps. 37:7). In de derde plaats heeft het geloof een heilzame en reinigende werking op het geweten. Daarom zegt de apostel: 'Zo laat ons toegaan

met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten' (Hebr. 10:22). In de vierde plaats brengt het geloof de ziel dichterbij God, want het grote werk van het geloof is om God en de ziel bij elkaar te brengen. In de brief aan Efeze staat: In Christus Jezus, onze Heere, hebben 'wij de vrijmoedigheid, en de toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem' (Ef. 3:12). Het geloof geeft een mens toegang tot God en brengt hem dichterbij God.

Maar een mens kan tot God naderen en dan, net als de Israëlieten bij de berg Sinai, toch vrezen en beven. Dat is waar, maar in deze woorden zegt de apostel dat wij door dit geloof vrijmoedigheid en toegang tot God hebben. Het woord wat hier gebruikt wordt duidt op vrijmoedigheid in het spreken, hetwelk aanduidt dat een mens door het geloof in de aanwezigheid van God mag komen, zijn mond vrijmoedig mag opendoen en heel zijn hart voor God mag uitstorten. Ja, het geloof brengt een mens op deze manier niet alleen in de aanwezigheid van God, waar hij vrijmoedig zijn mond mag opendoen, maar het brengt hem in de aanwezigheid van God met een open en onbedekt gezicht. De apostel zegt dit ook tegen gelovigen in de tijd van het Evangelie: 'Wij allen, met ongedekten aangezichte, aanschouwen de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel' (2 Kor. 3:18).

In het Oude Testament lezen we over drie bedekkingen die over het gezicht gelegd werden. De eerste is de bedekking om te verbergen, zoals Mozes zijn gezicht bedekte. De tweede is de bedekking van schuld, zoals Hamans gezicht werd bedekt, toen er een doek over zijn gezicht werd geworpen (Est. 7:8). De derde is de bedekking van verlegenheid of schaamte, want er wordt van de engelen gezegd dat zij hun gezicht in aanwezigheid van God bedekken (zie Jes. 6:1-3). Om te laten zien dat een christen en een gelovige door Christus vrijmoedig in de aanwezigheid van God mag komen, alsof alle bedekkingen weggenomen zijn, zegt de apostel: 'Wij allen, met ongedekten aangezichte aanschouwen de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel' (2 Kor. 3:18). Op grond van dit getuigenis mag

een gelovige nu met meer vrijmoedigheid in de aanwezigheid van God naderen, dan Adam destijds in zijn staat van onschuld. Want hoewel Adam in zijn staat van onschuld geen bedekking had, of geen bedekking van schaamte over zijn gezicht had, was er tussen God en hem toch een grote afstand. Maar na de zondeval, sinds de tijd dat Christus gekomen is, is God in onze natuur tot ons gekomen en heeft Hij Zich geopenbaard in het vlees. Zo is God heel dichtbij ons gekomen en kunnen wij door het geloof tot God naderen. Daarom is het niet verwonderlijk dat de apostel zegt: 'Wij hebben de vrijmoedigheid, en de toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem' (Ef. 3:12). Geloof laat een mens weten dat God dichtbij gekomen is en dat hij nabij God gekomen is. Daarom is het geloof vast en zeker het grote geneesmiddel en middel tegen alle moedeloosheid die kan ontstaan.

3. Waaruit wordt duidelijk dat als christenen door moedeloosheid overvallen worden, het dan in het bijzonder hun plicht is om op God te vertrouwen en hun geloof te beoefenen?

U weet dat David heeft gezegd: 'Ten dage, als ik zal vrezen, zal ik op U vertrouwen' (Ps. 56:4). Dat is ook wat de Schrift heel duidelijk aangeeft: 'Wie is er onder u, die de Heere vreest, die naar de stem van Zijn Knecht hoort? Als Hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Naam des HEEREN, en steune op zijn God' (Jes. 50:10). Het is in de eerste plaats dus mogelijk dat een knecht van de Heere in duisternis wandelt en zich in zo'n donkere toestand bevindt, dat hij helemaal geen licht of geen enkele troost heeft. Ten tweede wordt gezegd dat wanneer hij in deze duisternis is en moedeloosheid hem overvalt, hij op de Naam des Heeren moet vertrouwen en op Zijn God moet steunen. Het gebod is hier zeer duidelijk. Onze Zaligmaker heeft Zijn discipelen eveneens geboden: 'Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij' (Joh. 14:1). Er kwam een donkere wolk over de discipelen, omdat Christus door de dood van hen weggenomen zou worden. De Herder zou geslagen worden en de schapen verstrooid. Het enige middel tegen de moeiten die Christus hen voorschrijft, is: 'U gelooft

in God, geloof ook in Mij' en vervolgens voert Hij in dit hoofdstuk vele redenen aan om hen daartoe te aan te sporen. Het was de tijd waarop Christus Zijn eigen moeilijkheden moest ondergaan, de tijd waarop Christus zou sterven en de zonden van velen zou dragen, de tijd waarin Hij onder Zijn Vaders toorn en ongenoegen zou liggen. In die tijd zei Hij dat Zijn ziel bedroefd was tot de dood toe. Maar hoewel het de tijd was waarop Christus Zijn eigen moeilijkheden moest ondergaan, richtte Hij Zich eerst tot Zijn discipelen, om hen in hun moeilijkheden te troosten. Het enige hulpmiddel wat Hij voorschrijft is: 'U gelooft in God, geloof ook in Mij'.

Daarom zeg ik, juist als moedeloosheid u dreigt te overvallen, is het in het bijzonder de plicht van alle discipelen van Christus om op God in Christus te vertrouwen. Het geloof is toch juist voor zulke momenten gemaakt? Zo moet iedere genadegave op het juiste moment beoefend worden. Als iemand gezondigd heeft, is het de tijd voor berouw en moet hij over zijn zonde berouw hebben. Als iemand genade van God heeft ontvangen, is het de tijd voor dankbaarheid en moet hij daar dankbaar voor zijn. Als een andere arme christen in nood is, is het de tijd voor de genadegave van naastenliefde en moet hij hem naastenliefde tonen. Als God Zijn aangezicht over een mens laat lichten, is dat de tijd voor geestelijke blijdschap en mag hij zich verheugen. Als een mens lichtzinnige neigingen heeft en er wordt iets prachtigs voor hem neergelegd, is het de tijd om zich in te houden en zichzelf te beheersen. Wanneer moedeloosheid hem dreigt te overvallen, moet hij het geloof beoefenen, omdat het daarvoor de juiste tijd en het juiste moment is. Want het is niet alleen onze plicht om vrucht te dragen, maar ook om op de juiste tijd vrucht te dragen: 'Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd' (Ps. 1:3). Dus de juiste tijd om het geloof te beoefenen is wanneer alle menselijke troost buiten bereik is. In het bijzonder dan moeten heiligen en het volk van God hun geloof beoefenen, als ontmoedigen opkomen.

4. Maar welke kracht heeft het geloof om moedeloosheid te onderdrukken en te verminderen? Wat is er in het geloof dat

het hart in tijden van moedeloosheid kan opbeuren en hoe werkt het geloof dit?

Geloof geeft een mens het juiste zicht op de dingen van het verleden, heden en de toekomst en op de werkelijkheid van de dingen. Want de oorzaak van al onze vrees en moedeloosheid is toch dat mensen de dingen niet zien zoals ze werkelijk zijn? Als er kwaad dreigt, denkt iemand dat het groter is dan het werkelijk is. Als het goede komt, denkt iemand dat het kleiner is dan het werkelijk is. Als iemand in verzoeking komt, denkt hij niet meer aan zijn eerdere ervaringen en raakt hij zeer ontmoedigd. Als een mens zich in de steek gelaten voelt, denkt hij niet meer aan wat er op dat moment gebeurt, Wie God voor hem is en wie hij is voor God en wordt hij zo moedeloos. Als iemand in nood is, denkt hij niet aan wat er nog komt, en ook niet aan het einde en het doel van de verdrukking en is hij verontrust. Maar als het geloof komt, opent dat iemands ogen voor de onzichtbare dingen, want het is het 'bewijs der zaken, die men niet ziet'. Door het geloof zag Mozes de Onzienlijke (Hebr. 11:1 en 27). Vandaar dat de apostel Petrus zijn volk de opdracht geeft om te letten op de dingen die vroeger gebeurd zijn, die op dat moment gebeuren en die nog zullen gebeuren, en spoort hij hen aan om het geloof te beoefenen. Hij zegt: 'Voegt bij uw geloof deugd', want 'bij wie deze dingen niet zijn, die is blind' (2 Petr. 1:5 en 9). Een van die dingen is het geloof, dus volgens Petrus is degene bij wie deze dingen niet zijn, blind.

Maar waarin is iemand dan blind, als hij geloof mist? Daarin, zegt de apostel, dat hij de dingen die van ver zijn, niet ziet. Hij heeft geen zicht op de andere werkelijkheid, geen zicht op de uitkomst van een verzoeking of verdrukking, of het verlaten zijn. Nou, maar al zou hij geen zicht op de toekomstige dingen hebben, dan zal hij zich toch wel bewust zijn van wat vroeger plaatsvond? Nee, zegt de apostel, want als een mens het besef van de zekerheid van Gods liefde mist, hetwelk een daad van het geloof is, heeft 'hij de reiniging van zijn vorige zonden vergeten' (2 Petr. 1:9). Vandaar dat Petrus in het volgende vers aanspoort: 'Broeders, benaarstig u te meer, om uw roeping

en verkiezing vast te maken' (2 Petr. 1:10). Als u dus zowel zicht wilt hebben op de dingen uit het verleden, het heden en de toekomst, moet u groeien in geloof en in de zekerheid van Gods liefde. Volgens hem zult u zo in staat zijn om de dingen die nog ver weg zijn te zien. Indien een mens slechts het doel en de uitkomst van zijn verdrukking zou kunnen zien, zou hij er rustig onder zijn. Want voor onze verdrukking geldt hetzelfde principe als voor zeewater. Het water in de zee is zout en onaangenaam, maar als het door de zon verdampt en omhoog getrokken wordt tot in de wolken, wordt het zoet en daalt het als heerlijke regen neer. In zichzelf is verdrukking zout en onaangenaam, maar als het door goddelijke liefde omhoog getrokken wordt, is het zoet. Als de ziel in de verdrukking slechts de liefde van God proeft en ontdekt welk liefdevol doel de Heere daarmee voor ogen heeft, zal hij beseffen hoe aangenaam deze is. Dan zal hij zeggen: voor mij was deze verdrukking nodig, volgens mij kon er geen enkel twijgje van de roede gespaard worden.

Alleen door het geloof krijgt een mens zicht op het doel en de uitkomst van al zijn moeite. Op de hoge uitkijktoren van dreiging en belofte, staat het geloof en overziet alle bergen en moeilijkheden. Het ziet het andere perspectief, het ziet door de dood en over de dood heen. Het doorziet én ziet verder dan de verdrukking, dan de beproeving en het verlaten zijn. Het doorziet en ziet verder dan Gods toorn, het ziet het verleden, het heden en de toekomstige dingen. Welnu, als een mens het vermogen zou hebben om zich al zijn vroegere ervaringen in gedachten te brengen de werkelijkheid van de huidige dingen te zien, en al de gebeurtenissen en de uitkomst van de toekomstige dingen, zou hij ondanks alles wat zich op dat moment voordoet, niet rustig kunnen zijn? Door het geloof verkrijgt een mens het juiste zicht op de dingen die in het verleden, in het heden en in de toekomst gebeuren. De troost die het geloof biedt, stijgt boven de moeite uit en wanneer dat gebeurt, komt de ziel tot rust.

Het geloof, het ware, zaligmakende geloof, ziet in God en in Christus datgene wat een antwoord geeft op al onze vrees, op al onze nood en ellende. Want het geloof aanvaardt de naam van God: 'dat hij

betrouwe op de Naam des Heeren' (Jes. 50:10). Alle antwoorden op onze vrees en nood liggen opgesloten in Gods Naam. Toen de Heere aan Mozes verscheen, daalde Hij neer in een wolk en ging daar bij Mozes staan en riep toen de Naam des HEEREN uit: 'HEERE, HEERE' (Ex. 34:5-6). Dat wil zeggen, Degene Die de dingen die niet zijn, hun bestaan geeft. Wellicht zegt u: 'Ach, dat dit bij mij zou mogen gebeuren! Maar net zoals Rachel haar kinderen beweende en niet vertroost kon worden omdat zij niet zijn (zie Matt. 2:18), treur ik over mijn gebeden, omdat ze niet zijn. En over het beoefenen van mijn plichten en verootmoediging, omdat ze niet zijn.' 'Welnu', zegt de Heere, 'heb goede moed, want Mijn Naam is HEERE, Die aan dingen die niet zijn, hun bestaan geeft' waarbij Hij Zijn Naam 'HEERE, HEERE' herhaalt.

Maar, zegt u, ook al geeft de Heere dingen die niet zijn, hun bestaan, toch geeft mij dat geen troost. Ik dien de Heere en kan daarom zeggen dat mijn gebeden bestaan en dat ik mijn plicht uitoefen. De Heere weet echter dat mijn dienen heel zwak is en de verzoekeningen heel sterk en mijn begeerten zeer machtig zijn, wat mij ontmoedigt. Heb toch goede moed, want de Heere zegt: Mijn Naam is EL, dat wil zeggen, de sterke of de machtige God. Ook al bent u nog zo zwak en is uw dienen van Mij zwak, toch zal Ik het werk van Mijn genade in u voortzetten. En al zijn uw verzoekeningen en uw begeerten nog zo sterk, Ik ben sterker, want Mijn Naam is EL, de machtige God. Maar, zegt u, ook al zou God sterk zijn en in staat zijn om mij te helpen, toch vrees ik dat God niet bereid is om mij te helpen. Ik weet dat God ertoe in staat is en dat God sterk genoeg is, maar ik ben bang dat de Heere niet bereid zal zijn, wat mij ontmoedigt. Heb toch goede moed, zegt de Heere, want Mijn Naam is Barmhartig. Dat is het woord dat volgt na HEERE, HEERE, de machtige God. Omdat Mijn Naam de machtige God is, ben Ik niet alleen in staat om u te hulp te komen, Mijn Naam is eveneens Barmhartig en daarom ben ik ook bereid om u te hulp te komen.

Maar, zegt u, ook al zou de Heere bereid zijn om mij te helpen, ik ben slechts een arm, onwaardig schepsel en bezit niets om God te

bewegen om mij te hulp te komen. Heb toch goede moed, zegt de Heere, want Mijn Naam is Genadig. Ik bewijs u geen barmhartigheid omdat u goed bent, maar omdat Ik goed ben. Ik vraag niet naar uw verdienste, maar uit vrije liefde bewijs Ik u barmhartigheid, omdat Mijn Naam Genadig is. Maar ik heb gezondigd, antwoordt u, ik heb al lange tijd gezondigd, misschien wel tien, twintig, dertig, veertig of vijftig jaar gezondigd. Als ik eerder naar God toe was gegaan, had ik misschien barmhartigheid kunnen krijgen, maar nu heb ik veel te lang gezondigd en daarom vrees ik dat er voor mij geen barmhartigheid is. Heb dan toch goede moed, zegt de Heere, want Mijn Naam is Lankmoedig. Na genadig komt het woord lankmoedig, traag tot toorn of geduldig.

Maar ik heb zeer zwaar en veel gezondigd, zegt u, mijn zonden zijn niet te tellen en ik kan mijzelf daar nooit genoeg voor verootmoedigen. Al mijn beloften aan God en alle geloften die ik aan Hem gedaan heb, heb ik verbroken en dat ontmoedigt mij. Toch zegt Hij, heb goede moed, want Ik ben rijk van goedertierenheid en waarheid. Hebt u overvloedig gezondigd? Ik ben rijk in goedertierenheid. Hebt u uw woord aan Mij gebroken? Dan ben Ik toch rijk in goedertierenheid en eveneens in waarheid.

Maar hoewel de Heere zo voor Zijn uitverkorenen zal zijn, zoals David, Abraham of Mozes, vrees ik dat de Heere zo niet voor mij zal zijn, antwoordt u. Ja, zegt de Heere, Die weldadigheid bewaart aan vele duizenden (Ex. 34:7). Al Mijn weldadigheid heb Ik niet opgebruikt voor David, Abraham, Paulus of Petrus, maar Ik bewaar weldadigheid voor duizenden.

Maar mijn zonden zijn afschrikwekkend, zegt u, ik ben de grootste zondaar van de wereld, ik heb allerlei zonden begaan en daarom vrees ik dat er geen hoop voor mij is. Toch zegt de Heere, wees niet ontmoedigd, want Ik ben degene Die weldadigheid bewaart aan vele duizenden en ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft. Zelfs allerlei soorten zonden en zonden van allerlei aard: de aangeboren zonden, de zonden tijdens ons leven, de zonde van zwakheid en de

zonde van hoogmoed, de zonde van onkunde en de zonde tegen beter weten in. De Heere zegt: al deze zonden, zelfs allerlei soorten zonden en zonden van allerlei aard, vergeef Ik en dit is Mijn Naam voor eeuwig.

Maar, werpt u tegen, ik ben bang om deze belofte aan te grijpen, omdat ik denk dat deze leer te veel vrijheid geeft. Zeg dat niet, want de Heere zegt in het volgende vers: Ik zal de schuldige geenszins onschuldig houden. Maar als er ooit een arme, terneergeslagen, vreesachtige, bevende ziel is, die Mijn Naam verlangt te kennen, zegt de Heere, hier is Mijn Naam, waarmee Ik voor eeuwig bekend zal zijn: De HEERE HEERE, Die de dingen die niet zijn, hun bestaan geeft, de machtige God, de barmhartige God, de genadige God, groot van weldadigheid en waarheid. Die aan vele duizenden weldadigheid bewaart, Die ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft. En dit is voor eeuwig Mijn Naam. Het geloof komt en aanvaardt deze Naam van God en leidt de ziel in deze schatkamer binnen, wat de ziel, te midden van alle moedeloosheid, tot rust brengt.

Het geloof onderwerpt de ziel aan Gods geboden en laat het aan God over om alle tegenwerpingen en bezwaren die daar tegenin kunnen komen te beantwoorden. Als iemand hiertoe in staat is, geeft hem dat veel rust en het ware zaligmakende geloof zal hem in staat stellen om dit te doen. Want u weet hoe het met de drie jongelingen Sadrach, Mesach en Abednego, is gegaan, zij hebben zich aan Gods geboden onderworpen. De Heere had geboden: 'Gij zult u geen gesneden beeld maken' (Ex. 20:4). Welnu, de koning gebood hen echter om voor zijn beeld neer te vallen. Maar zij zeiden: 'Nee, wij zullen ons niet verroeren en zullen ons niet neerbuigen'. Maar de koning zei: 'Ik zal u dwingen om te buigen, anders zal ik de oven zevenmaal heter voor u maken'. 'Laat dat zo zijn', antwoordden zij, 'toch maken wij ons daar geen zorgen om. Wij zullen het werk doen dat God ons opgedragen heeft, wij onderwerpen ons aan Gods gebod. We weten dat onze God machtig en in staat is om ons te verlossen. Of Hij ons wel of niet zal verlossen, dat laten we aan Hem over. Als we Zijn werk doen, ook al bezorgt ons dat ongemak en

schade, zal Hij voor de gevolgen instaan.' Het is zoals de Schrift zegt: Zij vertrouwden op de Heere.

Dat was ook het geval met Noach, die het bevel kreeg om een ark te bouwen. Want, zei de Heere, nog honderdtwintig jaar en de hele wereld zal verwoest worden en daarom Noach, bouw voor uzelf en voor uw gezin een ark. Dit deed Noach en hij onderwierp zich aan Gods bevel. De oude wereld zal ongetwijfeld als volgt tegen hem gesproken hebben: Noach, denkt u nou echt dat u de enige mens in de hele wereld bent die God liefheeft? Denkt u, Noach, dat God u, één mens, meer liefheeft dan alle andere mensen in de wereld? En dat Hij uw gezin, meer dan alle andere gezinnen in de wereld liefheeft? En als u wat u predikt, namelijk dat de wereld over honderdtwintig jaar door water zal vergaan, zelf gelooft, waarom bent u dan, nadat u dit alles hebt verkondigd, getrouwd en hebt u kinderen verwekt? En Noach, als u een ark of een schip bouwt, wie zal dan stuurman zijn, wie zal matroos en zeeman zijn? U bent zelf een prediker geweest en denkt u nu echt dat u en uw paar zonen in staat zullen zijn om zo'n groot vaartuig te sturen en te beheersen? Als het echt zo zal gebeuren zoals u gesproken hebt, zullen de dieren, de wilde dieren van het veld naar deze ark toe komen. Maar zullen de leeuw, de beer en de tijger u dan niet verscheuren? En, Noach, als alle dieren van het veld twee aan twee de ark zullen binnengaan, zal de ark vanwege hun mest dan niet vreselijk gaan stinken en de lucht vergiftigen? Hoe denkt u dit ooit te kunnen overleven?

Ondanks dit alles ging Noach toch door, bouwde hij de ark en gehoorzaamde God, Die hem aan het werk had gezet. Hij liet het aan God over om een antwoord op al deze bezwaren te geven en voor de gevolgen van al de ongemakken die hem zouden kunnen overkomen in te staan, als hij zou doen wat God hem bevolen had. Dat doet het geloof altijd, het onderwerpt een mens aan Gods bevelen en laat het aan God over om op alle bezwaren een antwoord te geven en voor de gevolgen van de ongemakken die hem daardoor overkomen, in te staan. Wanneer een mens in staat is om dat te doen, zou dat hem geen rust geven?

Een wezenlijke eigenschap van het werk van het geloof is om onze wil toe te vertrouwen aan God en aan Hem over te geven. Want wanneer wij onze wil aan God overgeven, vertrouwen we onszelf en onze omstandigheden aan God toe.

Nog een wezenlijke eigenschap van het werk van het geloof is om een passende belofte aan te grijpen, zich daarmee bezig te houden en deze toe te passen. Als de pleister van de belofte niet met een tedere hand op de ziel wordt gelegd, zal zij niet goed hechten. De reden waarom de belofte zich vaak niet aan de ziel kan hechten is omdat zij met de koude en ongevoelige hand van ongeloof wordt aangebracht. De hand van het geloof is echter een warme hand.

Een andere wezenlijke eigenschap van het geloof is dat het met de roeping van God gaat onderhandelen. Want het ware, zaligmakende geloof is een ondernemende genadegave, al zal het geloof zonder deze roeping, niets wagen.

Nog een wezenlijke eigenschap van het geloof is dat ze in iedere gebeurtenis Gods hand opmerkt. Het geloof zegt: De Heere heeft gegeven en de Heere heeft genomen (Job 1:21) En: Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan (Ps. 39:10).

Bovendien is het een wezenlijke eigenschap van het geloof om oog te hebben voor beide kanten van Gods voorzienigheid en onze eigen omstandigheden. Aan Gods voorzienigheid zit zowel een donkere, als een lichte kant. Het gevoel en het verstand zien alleen de donkere kant, het geloof ziet beide kanten. Toen Bisschop Latimer met zijn medegevangenen weggeleid werd naar de brandstapel, zei hij tegen hen: Kom, mijn geliefde broeders, ook al zullen we vandaag door het vuur gaan, toch zullen we een licht in Engeland ontsteken, dat nooit meer gedooft zal worden. Hij zag beide kanten van Gods voorzienigheid. Hoe kwam dat? Omdat hij geloofde.

Het is ook een wezenlijke eigenschap van het geloof om te zien dat het ene tegenovergesteld is aan het andere, want het geloof spreekt

het Woord na en trekt op grond daarvan haar conclusies. Het Woord waarop het geloof gebaseerd is, spreekt als volgt: Ik zal u een deur van hoop in het dal Achor geven (Zie Hos. 2:14). En 'de Heere zal aan Zijn volk recht doen, en het zal Hem over Zijn knechten berouwen; want Hij zal zien, dat de hand is weggegaan, en de beslotene en verlatene niets is' (Deut. 32:36). Het is een wezenlijke eigenschap van het geloof om God te bewegen om te hulp te komen: De Heere zal ze verlossen, want zij vertrouwen op Hem (Ps. 37:40 naar de KJV). Of: U zult hen in volmaakte vrede bewaren, want zij vertrouwen op U (Jes. 26:3 naar de KJV). Als een mens al deze dingen kan doen, zal hij toch rustig en vrij van moedeloosheid zijn? Dat zal hij zeker! Het geloof is in staat om al deze dingen te doen en zal dat ook doen. Het is dus ongetwijfeld dankzij de genadegave van het geloof en het geloof alleen, dat het hart in tijden van moedeloosheid de moed niet laat zakken.

Als het geloof bij alle moedeloosheid een grote steun is, ziet u wat u moet doen als die moedeloosheid ontstaat: beoefen uw geloof, vertrouw op de Heere, vertrouw op de Heere tot in alle eeuwigheid, want in de HEERE is eeuwige kracht. Hij is de Rots der eeuwen, vertrouw op Hem. O volk des Heeren, vertrouw op de HEERE tot in eeuwigheid! Stort uw hart voor Hem uit, verwacht Hem, hoop en vertrouw op de Heere!

Zal iedere vorm van geloof dan het hart van een mens rust geven in tijden van moedeloosheid en onze moedeloosheid beteugelen en wegnemen?

Nee, want er is een geveinsd en een ongeveinsd geloof en er is een krachtig en een krachteloos geloof. Er is een praktisch, werkzaam geloof en een werkeloos geloof. Daarover zegt de apostel Jakobus: U zegt dat u geloof hebt, toon mij uw geloof uit uw werken (Zie Jak. 2:18). Hoe kostbaarder iets is, des te meer vervalsingen er van worden gemaakt. En wat is kostbaarder dan het geloof? Vandaar dat er ook een vervalst of namaakgeloof is. Een namaakgeloof kan iemands hart echter geen rust geven en evenmin onze vrees beteugelen en wegnemen. Ja, dat het ware, zaligmakende geloof rust geeft, kan ook niet als een gewoonte beschouwd worden, want

alleen het geloof wat God beloont, kan het hart rust geven. Niet de gewoonte van barmhartigheid wordt door God beloond, maar barmhartige daden, want Hij beloont mensen naar hun werken en niet naar hun gewoonten.

Een sterk en volgroeid geloof zal niet altijd rust geven in het hart. Een mens kan verzekerd zijn van Gods liefde en toch moedeloos zijn. Misschien zegt u: als ik maar de zekerheid van Gods liefde in Christus had en zeker wist dat God de mijne is en dat ik deel aan Jezus Christus had, zou ik nooit moedeloos worden. Laat u niet misleiden. Toen David de woorden uit onze tekst uitsprak, had hij deze zekerheid, want hij zei: Ik zal Hem nog loven, Hij is de menigvuldige Verlossing van mijn aangezicht, en mijn God (Ps. 42:12). Maar toch was hij moedeloos, want hij zei: Wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij? Het is dus niet zo dat iedere vorm van het geloof en evenmin een waar geloof of een volgroeid geloof altijd rust kan geven in het hart.

Maar hoe moet een mens dan zijn geloof zo beoefenen dat hij de moed niet laat zakken als moeilijkheden zich toch voordoen en moedeloosheid hem dreigt te overheersen?

U moet zich vanwege uw ongeloof verootmoedigen. Iemand die zich niet vanwege zijn ongeloof verootmoedigt, kan nooit geloven zoals hij zou moeten geloven. Wie zich vanwege ongeloof en haar werken verootmoedigt, is niet ver van het geloof en haar werken. In Klaagliederen leest u dat zodra de kerk zichzelf vanwege haar ongeloof had bestraft, ze moed vatte. Ze zegt: 'Gij hebt mijn ziel verre van de vrede verstoten, ik heb het goede vergeten. Toen zeide ik: Mijn sterkte is vergaan, en mijn hoop van de Heere'. Dan verootmoedigt ze zich daarvoor en zegt: 'Gedenk aan mijn ellende en aan mijn ballingschap, aan de alsem en gal. Mijn ziel gedenkt er wel terdege aan, en zij bukt zich neer in mij. Dit zal ik mij ter harte nemen, daarom zal ik hopen' (Klaagl. 3:17-21). Ik heb mij vanwege mijn vroegere ongeloof en vertwijfelde gedachten en woorden verootmoedigd, daarom heb ik hoop.

Sommigen denken dat ze er goed aan doen om te twijfelen. Ach, zegt iemand, als ik niet zo zou vrezen en twijfelen, zou ik veel te zorgeloos worden. Maar iemand kan wel veilig zijn, ook al is hij niet zeker. Veiligheid staat tegenover gevaar en zekerheid staat tegenover waakzaamheid. Ja, er is een heilige zekerheid die we moeten najagen en hoe meer we van deze twijfelende vrees bevrijd worden, hoe meer zekerheid we zullen verkrijgen. Zou u uw geloof zo willen beoefenen dat u niet onder moedeloosheid gebukt gaat? Pas er dan voor op dat u met uw twijfel niet uzelf behaagt, maar verootmoedig u vanwege uw ongelof.

Zorg ervoor dat u niet rechtstreeks tot God nadert zonder Christus, maar met Christus in uw armen. Onze Zaligmaker zegt: 'Gij gelooft in God, gelooft ook in Mij' (Joh. 14:1). Buiten Christus is God een verterend vuur, tot Wie niemand kan naderen. Hij is een vreselijke God en we beven in Zijn nabijheid en durven ons vertrouwen niet op Hem te stellen. Omdat er nog veel van de oude Adam in ons is overgebleven, hebben we al gauw de neiging om zelf tot Hem te gaan en ons vertrouwen op een onbedekte God te stellen. De geur van kruiden die eerst in een vat gezeten hebben, blijven daar nog lang in hangen. Adam ging in het begin rechtstreeks tot God en stelde zijn vertrouwen onmiddellijk op Hem. Maar Luther zegt: 'geef me nu een God bekleed met de gedaante van het vlees'. Het voorwerp van ons geloof is 'God geopenbaard in het vlees' (1 Tim. 3:16). Pas dus op voor een natuurlijk, vanzelfsprekend geloof, want daarmee zult u beschaamd uitkomen.

Wilt u uw geloof zo beoefenen dat u, wat uw omstandigheden ook zijn, niet ontmoedigd zult raken? Vertrouw dan op de Heere Zelf en niet op het vervullen van uw plichten, uw ontwikkeling, uw verootmoediging of eigen heiligheid. Ik weet dat mensen zeggen dat ze hun vertrouwen op geen van deze dingen stellen, maar op God alleen. Maar veronderstel dat er iemand bij u zou komen om een bepaald bedrag, misschien honderd pond, van u te lenen en u hem dat bedrag niet wilt lenen, tenzij hij u een onderpand zou geven, of dat de ene of andere persoon voor hem garant zou staan. Kunt u dan zeggen dat

u alleen op die man vertrouwt? Natuurlijk niet. Dus als een arme ziel de Heere alleen wil vertrouwen als hij van God een onderpand ontvangt, of alleen als de ene of andere plicht of ontwikkeling daarvoor garant zou staan, vertrouwt hij dan alleen op God? David zegt: Mijn ziel, verwacht het alleen van God, want van Hem is mijn verwachting. En kijk dan wat hieruit voortvloeit: Hij alleen is immers mijn Rotssteen en mijn Heil, mijn Hoog Vertrek, ik zal niet wankelen (Zie Ps. 62:6-7). Daarvoor had David al gezegd: Hij alleen is mijn Rotssteen en mijn Heil, mijn Hoog Vertrek, ik zal niet grotelijks wankelen (Zie Ps. 62:3). Maar toen hij de zaak wat meer en wat verder had overdacht, liet hij het woord grotelijks achterwege en sprak: Ik zal niet wankelen. Daarom, als u zo op de Heere zou willen vertrouwen dat u niet zult wankelen, vertrouw dan op de Heere alleen. Vertrouw Hem zonder een onderpand van de Heere te vragen of voor de Heere te hebben, dat daarvoor garant zou kunnen staan.

Als u uw vertrouwen op de Heere zou willen stellen om niet moedeloos te raken, moet u eerst op de Heere vertrouwen, voordat u zelf gaat handelen, in beweging komt of aan uw zaak aan het werk gaat. Sommigen stellen hun vertrouwen op God als ze zelf niet verder kunnen. Ze gaan zelf handelen, werken en doen wat ze kunnen en als ze niet verder kunnen, zeggen ze: Ik zal voor het overige mijn vertrouwen op de Heere stellen. De psalmdichter zegt echter: 'Vertrouw op de Heere, en doe het goede' (Ps. 37:3). Hij zegt niet, doe het goede en probeer zo ver mogelijk te komen en als u niet verder kunt, vertrouw dan op de Heere. Nee, hij zegt: Vertrouw op de Heere en doe het goede. Maar als u denkt het goede te doen en zo ver mogelijk probeert te komen en dan pas gaat vertrouwen, zult u met zulk vertrouwen beschaamd uitkomen. Daarom zeg ik, vertrouw als eerste op de Heere, voordat u zelf aan het werk gaat.

Als u, wat uw omstandigheden ook zijn, uw vertrouwen op de Heere zou willen stellen, om niet moedeloos te worden, moet u uw vertrouwen in de eerste plaats op de Heere Jezus Christus stellen, voordat u uw vertrouwen op de belofte stelt. Het bloed van Christus is het grote en voornaamste voorwerp van ons geloof. In de tijd van het

Oude Testament was Christus nog niet gekomen, maar wel beloofd en kwam men door de belofte tot Christus. Nu Christus gekomen is, komen we door Christus tot de beloften. Maar vergis u niet, er is een belofte van Christus en de ziel moet in die belofte tot Christus komen.

Ik spreek echter over bijzondere woorden en beloften. Sommigen willen hun vertrouwen niet op Christus stellen, tenzij ze een bepaald woord in hun hart en in hun geest hebben gekregen. Op deze manier rusten ze liever op de kale letter van het Woord, of de ervaring en de indruk van de belofte op de ziel. Maar al de beloften zijn ja en amen in Christus (Zie 2 Kor. 1:20). Dus Christus is de eerste en als iemand zijn vertrouwen eerst op de belofte stelt, gaat hij pas daarna tot Christus. Wie naar een bepaald woord of een belofte verlangt, stelt zijn vertrouwen dus niet op Christus en zal erg ontmoedigd raken. Maar wanneer iemand zijn vertrouwen eerst op de Heere Christus stelt en daarna op bepaalde beloften vertrouwt, zal, hoewel een bepaalde belofte misschien niet zo helder schittert, zijn geloof toch leven en zal hij niet ontmoedigd raken. Dus, waag het allereerst met Jezus Christus en dan met de belofte die u uit de hand van Christus geschonken wordt.

Als u, wat uw omstandigheden ook zijn, uw vertrouwen zo op de Heere zou willen stellen om niet moedeloos te worden, moet u het volgende doen. Wanneer het de Heere behaagt om u een belofte te geven, moet u deze belofte nooit loslaten, maar daaraan vasthouden, ook al ziet u niets anders dan het tegenovergestelde van wat u beloofd is. Dit was het geval bij Abraham. De Heere gaf Abraham een belofte, maar Abraham zag het tegenovergestelde van wat hem was beloofd. Toch aarzelde Abraham niet en trok hij de belofte niet in twijfel en zei hij niet: de Heere heeft mij ongetwijfeld deze belofte gegeven, maar het was slechts bedrog en ik werd misleid. Nee, wat de uitkomst van de belofte betreft, liet Abraham de moed niet zakken en betwistte of betwijfelde de belofte niet. Dat moet u ook doen. Als de Heere u een belofte geeft, houd daaraan vast, laat die nooit los, ook al ziet u alleen het tegenovergestelde.

Maar, zegt iemand, dit is vast heel zwaar werk en als ik dat zou doen, ben ik bang dat ik me teveel vrijheid veroorloof en dat ik de Heere op de proef zou stellen. Wat, zou ik de Heere vertrouwen als er nergens een middel te zien is? Ja, zou ik zelfs vertrouwen als ik het tegenovergestelde zie van wat er is beloofd? Dat zou ik wel willen, maar ik ben bang dat ik me teveel vrijheid veroorloof en dat ik de Heere zou verzoeken.

De Heere verzoeken, zegt u? Weet u wat de Heere verzoeken betekent? Van de kinderen van Israël wordt gezegd dat ze de Heere verzochten en zeiden: 'Is de Heere in het midden van ons, of niet?' (Ex. 17:7) Wanneer u na al de blijken van Gods aanwezigheid bij u, toch vraagt: Is God wel bij mij? Zou u daarmee de Heere dan niet verzoeken? Van de kinderen van Israël wordt gezegd dat zij God verzochten en de Heilige van Israël beperkten of begrensden (Zie Ps. 78:41). Als u God begrenst en zegt: Ik zal deze genadegave nooit ontvangen, want ik zie nu alleen maar het tegenovergestelde, is dat soms niet de Heere verzoeken? Volgens de Schrift betekent de uitdrukking 'de Heere verzoeken' eigenlijk de Heere terecht laten staan, ter verantwoording roepen, om onze eigen lusten te bevredigen. Als u naar Psalm 78 kijkt, ontdekt u dat deze twee samengaan: 'zij verzochten God in hun hart, begerende spijs naar hun lust' (Ps. 78:18). God aan het werk zetten om de eigen lusten te bevredigen, is inderdaad de Heere verzoeken. Als God ter verantwoording wordt geroepen, betekent dat niet altijd dat God verzocht wordt. Maar als God ter verantwoording wordt geroepen om onze eigen lusten te bevredigen, stellen we de Heere op de proef. Vandaar dat er van de goddeloze Joden wordt gezegd dat ze tot onze Zaligmaker Christus kwamen en Hem verzochten, zeggende: Toon ons een teken (Zie Matt. 16:1). Gideon verlangde een teken, maar toch stelde hij de Heere niet op de proef. Waarom niet? Omdat hij niet om een teken vroeg om zijn lusten te bevredigen, maar om zijn geloof te versterken.

Toen de Joden echter tot Christus kwamen, verlangden ze een teken om hun lusten te bevredigen. Daarom sprak onze Zaligmaker Christus tot hen: 'Het boos en overspelig geslacht verzoekt een

teken' (Matt. 16:4). Waarom wordt in dit vers het woord overspelig genoemd? Neem het voorbeeld van een slechte, smerige en onbetamelijke vrouw. Haar man stuurt haar een boodschap om haar te waarschuwen om zich niet met slecht gezelschap in te laten. Als de boodschapper bij haar komt, zegt ze tegen hem: ik twijfel of u wel bij mijn man vandaan komt. Welk teken kunt u me laten zien om te bewijzen dat u namens mijn man komt? Ze weet wel dat de boodschapper van haar man komt, maar omdat ze door wil gaan op het pad van de zonde, vraagt ze om een teken: Waarbij kan ik weten dat mijn man je gestuurd heeft? Zo was het ook met de goddeloze Joden, ze vroegen om een teken om in hun zonden door te kunnen leven, waarop onze Zaligmaker antwoordde: Het boos en overspelig geslacht verzoekt een teken. Maar wanneer een arme, twijfelende, vreesachtige, bevende ziel het verlangen heeft om te geloven en graag een teken van de Heere wil hebben om zijn geloof te versterken, is hij geen overspelige. Hij stelt de Heere ook niet op de proef en is evenmin vrijpostig.

Is iemand die de sabbatdag houdt, vrijpostig? Nee. Waarom niet? Omdat het bevolen is. Veroorlooft een kind zich teveel vrijheden als het zijn ouders gehoorzaamt? Nee. Waarom niet? Omdat het bevolen is. Zo wordt de ziel eveneens bevolen om te geloven als er nergens hulp te bekennen is en hij alleen maar het tegenovergestelde van wat er beloofd is, voor ogen ziet. Als iemand vrijpostig is, betekent dit eigenlijk dat iemand iets neemt, voordat het hem gegeven of aangeboden wordt. Maar in dit geval is de belofte gegeven en is het dus geen vrijpostigheid om zich aan deze belofte vast te klampen. We lezen van twee soorten vrijpostigheid in de Schrift. De ene is dat mensen op hun eigen werken steunen, om zonder Christus zalig te worden. Dit deden de Joden, omdat ze veronderstelden dat ze barmhartigheid ontvangen hadden, voordat het hen geschonken was. De andere is dat mensen volgens hen, of op hun manier, op Christus rusten voor hun zaligheid, maar dan toch zonder gehoorzaamheid en werken doorleven. En daarin zijn ze ook vrijpostig, omdat ze barmhartigheid aannemen, terwijl het hen niet geschonken wordt.

Maar als ik op de belofte of op Christus steun, om meer geheiligd te worden en alles doe om vruchtbaar in goede werken te zijn, maar voor dit alles toch op Christus rust, is dat geen vrijpostigheid. Waarom? Omdat ik de barmhartigheid niet aanneem voordat het mij aangeboden wordt. En als ik mij aan de belofte vastklamp, ook al zie ik niets anders dan precies het tegenovergestelde van wat beloofd is, is dat toch geen vrijpostigheid. Waarom niet? Omdat ik doe wat mij bevolen is. Want de apostel zegt: Laten zij die lijden naar de wil van God, hun zielen Hem, als de getrouwe Schepper, aanbevelen met weldoen (Zie 1 Petr. 4:19). Scheppingswerk is iets voortbrengen uit het niets, is licht laten ontstaan uit de duisternis. Zo wordt ons dus bevolen om onze zielen aan God toe te vertrouwen en ook al mislukt alles en zien we niets van de genade die ons werd beloofd, dan is het geen vrijpostigheid om de belofte aan te grijpen en zich daaraan vast te klemmen.

Maar veronderstel, zegt u, dat de Heere mij een belofte heeft gegeven en dat ik nu, nadat ik de belofte gekregen heb, niets van de beloofde genade kan zien en dat ik geen enkele troost kan ontdekken. Wat kan ik doen om niet moedeloos te worden en de moed te laten zakken als ik slechts het tegenovergestelde zie van wat er beloofd is en van de gunst waarom ik gevraagd heb?

Het is een van beiden, of u bent verzekerd van Gods liefde, of u bent dat niet. Als u verzekerd bent van Gods liefde, houd uzelf dan regelmatig de keuze tussen twee beweringen voor. Mijn ziel, u bent verplicht om te geloven, of u bent dat niet. En als u het niet uw plicht is om te geloven, waarom zou u dan geloven? Als u niet verplicht bent om te geloven en op Christus te steunen, waarom zou u dan op Christus steunen? En als het uw plicht is om op Christus te steunen en te geloven, waarom zou u dan niet altijd geloven en volkomen op de Heere vertrouwen? Als u zekerheid hebt, zet dan uw zekerheid aan het werk en bedenk wat uw voorrechten en uw belang in Christus inhouden. Dan zult u tegen uzelf zeggen: Wat geeft het als ik alleen maar slechte berichten van deze wereld ontvang? Desondanks krijg ik van de andere wereld en van

mijn Vader in de hemel toch alleen maar goede berichten. En als Christus de mijne is, behoort alles mij toe, behoren het leven en de dood mij toe. Wat geeft het als al mijn hulp dood en begraven is en helemaal uit het zicht verdwenen? Christus is een levende Christus, Hij is een levende Zaligmaker. Heb daarom goede moed, mijn ziel!

Maar als u naar de zekerheid van Gods liefde verlangt, dan moet en mag u toch op Christus zien, Die de koperen slang is, de enige koperen slang. En alleen al uw zien op Hem op het moment dat u moedeloos bent, zal aangezien worden voor geloof: Zie op Mij en word behouden, al gij eindend der aarde (Jes. 45:22 naar de KJV). Nogmaals, als u naar zekerheid verlangt, mag en moet u uw oog en uw gedachten afwenden van die bezwaren die uw geloof bestrijden. Van Abraham wordt gezegd dat hij niet op de zwakheid van zijn lichaam zag (Zie Rom. 4:19) en dat dit hem tot geloof gerekend werd, omdat hij niet zag op datgene wat zijn geloof zou kunnen bestrijden. Dus als u, wanneer dergelijke bezwaren u overvallen, uw oog daarvan afwendt en er geen aandacht aan besteedt, maar u op Jezus Christus richt, zal het u tot geloof gerekend worden.

Als u naar zekerheid verlangt, leg u er dan op toe om te geloven dat u gelooft. Het geloof is 'het bewijs van de zaken, die men niet ziet' (Hebr. 11:1). Dus als uw geloof niet te zien is, moet u geloven dat u werkelijk gelooft, moet u soms geloven dat u geloof hebt. Net zoals het gebed met gevoelens gepaard gaat, gaat geloven eveneens met gevoelens gepaard. Wanneer u dus uw geloof niet kunt zien, moet u geloven dat u toch gelooft. Of u nu wel of geen zekerheid hebt, overdenk deze volgende punten die u in deze zaak in het geloof kunnen ondersteunen.

1. God leidt Zijn volk nooit naar een grote zegen zonder eerst op alle middelen die naar deze zegen zouden kunnen leiden, het doodvonnis te schrijven. Zo was het bij Abraham en eveneens bij Jozef, bij David en bij vele anderen.

2. Het begrenzen van Gods zegen is net zo'n grote zonde als het begrenzen of beperken van Gods macht. U noemt het beperken van Gods macht een grote zonde, want de kinderen van Israël werden daarvoor veroordeeld: zij verzochten God en beperkten of begreunden de Heilige van Israël (Zie Ps. 78:41). Welnu, als iemand niet alleen Gods macht, maar ook Gods zegen begrenst, is hij dan niet bezig om God te beperken? En als u zegt dat u een bepaalde zegen nooit zult ontvangen omdat u nu het tegenovergestelde ziet, bent u dan niet bezig om Gods genade te beperken?

3. Als de Heere Zijn volk een belofte heeft gegeven, stelt Hij hen soms op de proef om te zien of zij Hem wel of niet op Zijn Woord zullen vertrouwen. Christus heeft Zijn tijden waarop Hij mensen beproeft. Als Hij een belofte geeft en de ziel in tegenovergestelde omstandigheden brengt, is dat Zijn moment om te beproeven. Heeft de Heere u een belofte gegeven en ziet u nu niets anders, behalve dat alles ingaat tegen wat u beloofd is? Zeg dan tegen uw ziel: Ach mijn ziel, misschien stelt Christus mij nu op de proef. Dit zou wel eens mijn tijd van beproeving kunnen zijn en daarom zal ik de Heere verwachten.

4. God vervult vaak een belofte, door ons iets anders te onthouden. Heeft de Heere u een belofte gegeven en ziet u niets anders dan het tegenovergestelde van wat u beloofd is? Weet dan en onthoud dat we bezitten door niets te hebben (Zie 1 Kor. 7:29-31). God geeft door ons dingen te onthouden en vervult sommige beloften door andere beloften niet te vervullen.

5. Wanneer wij niets zien, maar alleen tegenwerking ervaren, is het Christus' tijd om te hulp te komen. Ik meen me te herinneren dat ik in het Nieuwe Testament slechts tweemaal lees dat er over de ure van Christus wordt gesproken.¹ 'Jesus wetende, dat Zijn ure gekomen was' (Joh. 13:1), waar de ure van de duisternis mee

¹ In het Nieuwe Testament wordt hier meer dan tweemaal over gesproken. Zie o.a. Mark. 14:41, Luk. 22:14, Joh. 7:30. Joh. 8:20, Joh. 12:23 en Joh. 17:1.

wordt bedoeld. Bij de bruiloft te Kana, toen Zijn moeder naar Hem toekwam vanwege de wijn, sprak Hij: 'Vrouw, Mijn ure is nog niet gekomen' (Joh. 2:4). Toen hun wijn echter op was en hun vaten met water gevuld waren, was Christus' ure gekomen en veranderde Hij hun water in wijn. Dus wanneer al onze flessen droog staan en er geen wijn van vertroosting in onze eigen flessen zit, is Christus' ure gekomen. En als de ure van de duisternis over onze omstandigheden is gekomen, is Christus' ure gekomen. Zeg dan maar tegen uw ziel: Ziel, Christus' tijd en ure van is een ure van duisternis. Christus' tijd is een tijd waarop er geen wijn in onze eigen flessen zit. Zo is het nu bij mij, er zit geen wijn meer in mijn flessen, mijn flessen staan allemaal droog en zijn leeg. De ure van de duisternis is over mijn omstandigheden gekomen en daarom is dit de tijd voor Christus om mij te helpen. Dit besef zou u, zelfs wanneer u alleen maar ervaart dat alles tegen uw verlangen en de beloften van de Heere ingaat, er in de moeilijkste omstandigheden toe moeten brengen om de Heere te verwachten en het geloof te beoefenen.

6. Bedenk dat het één van beiden is: u hebt met een bijzondere of met een gewone verdrukking te maken. U ondergaat een gewone, of een bijzondere verzoeking. U beleeft een tijd waarin u verlaten wordt, of een tijd waarin u bijzonder verlaten wordt. U wordt door gewone moeilijke omstandigheden en tegenslagen, of door bijzondere moeiten getroffen. Als het gewone tegenslagen zijn, waarom maakt u zich dan meer zorgen dan gewoonlijk en bent u zo bijzonder ontmoedigd? Wanneer u bijzondere verdrukking of ellende meemaakt, heeft God u tot hiertoe op een weg van bijzondere of gewone uitredingen geleid en in deze omstandigheden gebracht. Als God u tot hiertoe op een weg van gewone uitredingen heeft geleid, maar uw ziel nu bijna bezwijkt en wegkwijnt, welke betekenis hebben al de geweldige inkomsten van Gods liefde en ondersteunende genade die u ontvangen hebt dan voor u? En als de Heere u tot hiertoe op een weg van bijzondere uitredingen heeft geleid en u nu in deze bijzondere omstandigheden heeft gebracht, moet u het volgende namens de Heere weten. Als u nu uw vertrouwen niet op God stelt en Hem om bijzondere genade vraagt, is dat een even grote zonde

als wanneer u in gewone omstandigheden de Heere niet zou vertrouwen voor Zijn gewone hulp.

U weet hoe het de kinderen van Israël is vergaan, die in de woestijn zwaar gezondigd hadden, zelfs zo zwaar dat de Heere hen buiten het land Kanaän hield en dat veel van hun dode lichamen in de woestijn gevallen zijn. Wat was de reden daarvan? Volgens de Schrift was het vanwege hun ongeloof. Waaruit bestond hun ongeloof? Dat zij er niet vertrouwden dat God hun in de woestijn te eten zou geven. Maar het zou toch een wonder geweest zijn om in de woestijn te eten te krijgen? Inderdaad, maar hun ongeloof was dat zij er niet op vertrouwden dat God hen in de woestijn eten zou geven. Ze zondigden opnieuw, door er niet op te vertrouwen dat God hen water zou geven. Maar het was voor hen toch een wonder om water te hebben in een omgeving, waar van nature geen water is? Zeker, maar daarvoor had God hen in een weg van wonderen geleid, daarom zondigden zij omdat zij er niet op vertrouwden dat God opnieuw wonderen zou doen. Dat ze er niet op vertrouwden dat God wonderen zou doen, terwijl ze op een weg van wonderen geleid werden, was net zo'n grote zonde als dat ze God niet zouden vertrouwen voor Zijn gewone genadegaven, toen de Heere hen op de weg van gewone genadegaven leidde. Dus ik zeg u: als God u op een gewone weg leidt, moet u voor de gewone genadegaven op God vertrouwen. Maar wanneer de gewone middelen niet beschikbaar zijn en God u op een bijzondere weg leidt, is het zonde om God tot de gewone dingen te beperken. Dus bevindt u zich in bijzondere omstandigheden en moeilijkheden? Weet dan dat het nu geen zonde is om God te vertrouwen om bijzondere barmhartigheid, hulp en uitkomst te verkrijgen.

7. Als na al deze dingen uw hart bezwijkt en u zo op God wilt vertrouwen dat u, ongeacht uw omstandigheden, niet moedeloos zult raken, leg uw ziel dan de volgende vragen voor. Ten eerste: zal twijfel u enig voordeel opleveren? Zal twijfel u soms een bepaald geestelijk voordeel brengen? Geloof reinigt en zuivert het hart (Zie Hand. 15:9), maar zal twijfel het hart zuiveren? Ten tweede: Is er in de

hele wereld iets wat God meer behaagt dan dat wij in en door Jezus Christus ons vertrouwen op de Heere stellen? En dan zeker wanneer er nergens hulp te zien is en u alleen maar ziet dat alles ingaat tegen wat er beloofd is? Ten derde: Als u het uiteindelijk met Christus zult moeten wagen, waarom waagt u het dan niet nu meteen met Hem, in plaats van dat als laatste te doen? Een man die een rivier moet oversteken, kan een of meerdere malen het water inrijden, er dan weer uitkomen en zeggen: 'ik ben bang dat het water te diep voor mij is'. Als hij echter bij zichzelf te rade gaat en beseft dat er geen andere weg is, besluit hij om het toch te wagen.' Want', zegt hij, 'hoe langer ik wacht, hoe hoger het water zal stijgen. Omdat er geen andere weg is, zal ik er uiteindelijk doorheen moeten, dus dan kan ik het beter gelijk doen in plaats van later'. Zo waagt hij de oversteek en komt hij veilig aan de overkant.

Dit geldt ook hier. U zult het uiteindelijk met Christus moeten wagen, want buiten Jezus Christus is er geen enkele andere weg, dus zult u het uiteindelijk met Hem moeten doen. Zou het voor u dan niet net zo goed zijn om het gelijk te doen, in plaats van later? Zeker, hoe langer u wacht, hoe moeilijker u het zult vinden om het met Hem te wagen en hoe meer moeilijkheden zich zullen voordoen om te kunnen geloven.

Wellicht zegt u nu: maar mijn hart is niet verootmoedigd. Ach, maar ik ben een grote zondaar en zou ik het met Jezus Christus moeten wagen? Zal uw hart meer verootmoedigd worden als u bij Christus wegblijft? En zult u een minder grote zondaar worden, door bij Hem weg te blijven? Nee, beslist niet! Hoe langer u bij Christus wegblijft, des te moeilijker het zal zijn om het uiteindelijk met Christus te wagen. Daarom, als er hier in deze gemeente ergens een arme, terneergeslagen, twijfelende, vreesachtige en bevende ziel is, roep ik u hier in de naam van de Heere toe: O ziel, man of vrouw, waag het, waag het, waag het nu met Christus! Want uiteindelijk zult u het er met Hem op moeten wagen. Als dit ooit waar is geweest, geldt dat zeker hier: het is beter om het gelijk te doen in plaats van als laatst. Zult u het uiteindelijk niet met Christus moeten wagen? En als u dat

uiteindelijk zult moeten doen, waarom niet nu? Stel uzelf regelmatig deze drie vragen en overdenk deze in uw ziel.

8. Als u graag zo op God zou willen vertrouwen dat u, ongeacht uw omstandigheden, niet moedeloos zult worden, moet u vaak en ernstig overdenken dat het een zegen is en dat het verstandig is om op God te wachten en God te verwachten. Ja, want Hij heeft op u gewacht en uw berouw en bekering verwacht. In de dagen van Noach heeft Hij op de bekering van de oude wereld gewacht en Hij heeft toen lang moeten wachten (Zie 1 Petr. 3:20). Zo heeft Hij ook al lang op uw berouw en bekering gewacht en als Hij niet lang had gewacht, wat zou er dan van u terechtgekomen zijn? Ja, de Heere heeft niet alleen gewacht, maar wacht nog steeds en zal wachten om u genadig te zijn. Hij wacht om genadig te zijn over degenen die Zijn genade verwachten (Zie Jes. 30:18). Als God op ons en op onze bekering wacht, zullen wij Hem en Zijn genade dan niet verwachten?

U hebt op anderen gewacht en wacht nog steeds op anderen. Met wie u op deze wereld ook te maken hebt, u moet wel eens op hen wachten. Dat geldt bijvoorbeeld voor belangrijke mensen. Is het niet vaak zo dat u lang moet wachten om met hen te kunnen spreken, ook als dit voor hun bestwil is? Van keizer Hendrik IV van Duitsland is opgetekend dat hij naar paus Gregorius toeging om met hem te spreken. Maar de paus liet hem toen tijdens het koude winterseizoen, samen met zijn vrouw en oudste zoon drie dagen lang bij de poort wachten, voordat hij de keizer te woord wilde staan. Denk bijvoorbeeld aan uw ondergeschikten en degenen die onder u geplaatst zijn. U moet toch zelfs wachten op degenen die u bedienen? Wanneer u uw dienstknechten opdraagt om iets te doen, moet u wachten totdat het gedaan is. En als u hen beveelt te komen, moet u wachten totdat ze bij u gekomen zijn.

Wilt u een voorbeeld van iets anders dat geschapen is? U verwacht toch licht van de zon? En verkoeling van het water? En warmte van het vuur? Welnu, als we op een schepsel, of op het geschapene wachten, is het toch redelijk om op de Schepper te wachten? Ja, verder

wacht u soms toch ook om uw vleeselijke lusten te volgen? Volgens Job wacht de overspeler op de schemering (Job 24:15 naar de KJV). Hoe vaak hebt u niet op een gelegenheid gewacht om te zondigen? Zult u dan wel wachten op mensen, op hen die aan u ondergeschikt zijn, op het geschapene, ja, zelfs op uw vleeselijke lusten, maar niet op de genade van God?

Kijk, het zou kunnen dat als u geen verwachting meer hebt of de hoop opgeeft, de verlossing toch komt. En wanneer het dan komt, zult u dan niet zeer beschaamd en verward zijn? Bij de belegering van Jeruzalem sprak de koning: 'Het is tevergeefs om nog langer op God te wachten' (Zie 2 Kon. 6:33). Maar als u in het eerste vers van het volgende hoofdstuk verder leest, zult u zien dat de verlossing in aantocht was. Nadat de koning gezegd had: 'het is tevergeefs om nog langer op God te wachten', klonken vervolgens de woorden van de profeet Elia: 'Morgen, omtrent deze tijd zal een maat meelbloem verkocht worden voor een sikkel en twee maten gerst voor een sikkel in de poorten van Samaria' (2 Kon. 7:1). Soms komt verlossing als mensen geen verwachting meer hebben. En wanneer de verlossing zo tot u komt, zal dit tot uw schande en verdriet zijn. Dan zult u uzelf een dwaas noemen en zeggen: Wat ben ik toch een dwaas geweest, dat ik niet nog wat langer kon wachten! Ik had de hoop opgegeven en zie, nu is de uitredding gekomen, maar schenkt het mij geen troost.

Wanneer de hoop opgeeft, doet u al uw vroegere werk teniet. Zelfs al hebt u zich aan veel plichten gehouden, als u het daarin niet van God verwacht, doet u al uw gebeden teniet. Van Saul wordt gezegd dat hij de Heere vroeg; maar dat de Heere hem niet antwoordde. Daarom zocht hij naar een vrouw die een waarzeggende geest had (Zie 1 Sam. 28:6-7). Toch wordt in een ander Bijbelgedeelte gezegd dat hij de Heere niet had gezocht (Zie 1 Kron. 10:14). Hij zocht en hij zocht niet, hoe kan dit samengaan? Omdat Saul de Heere zocht, maar het daarin toch niet van God verwachtte en de hoop had opgegeven, wordt zijn zoeken in de Schrift als niet zoeken beschreven. Gebed zonder het van God te verwachten, is volgens de Schrift geen

gebed. Wanneer een mens de hoop opgeeft, hebben al zijn voormalige gebeden en al het uitoefenen van zijn plichten niets te betekenen. Deze zullen niet in herinnering gebracht worden, of hem toegerekend worden.

Aan de andere kant, als uw verwachting van God is, zal Hij het werk van uw geloof niet voor altijd vergeten. Want ook al kan het lijken alsof Hij u vergeet, toch zal het geduldig blijven wachten van de zachtmoedigen niet voor altijd vergeten worden (Zie Ps. 9:19). God zal komen en u op de juiste tijd bezoeken: 'Hij, Die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven' (Hebr. 10:37). Ja, uw verwachten van Hem zal met eerbied gesproken, Hem des te spoediger laten komen. Bij mensen is dat niet het geval. Als u een vriend verwacht, gaat u hem vast tegemoet, maar hij komt niet vanwege uw verwachting, of vanwege uw wachten op hem. Zo is het bij God echter wel, uw verwachting van Hem en wachten op Hem, zal maken dat Hij komt. Vandaar dat dit argument door de heilige mensen in de Schrift gebruikt wordt om God om Zijn genade te smeken: laat mij niet beschaamd worden, want ik heb U verwacht (Zie Ps. 25:3, Ps. 69:7 en Jes. 49:23). Ja en wanneer God dan komt, zal Hij met een beloning komen en u al uw geduld vergelden (Jes. 35:4 naar de KJV).

Als God komt, zult u bij Zijn komst kunnen juichen en zeggen: 'Ziet, Deze is onze God; wij hebben Hem verwacht' (Jes. 25:9). Als u Hem niet hebt verwacht, zult u bij Zijn verschijning niet kunnen juichen, maar als u Hem verwacht, zult u bij Zijn komst zeggen: Zie, Deze is mijn God, ik heb Hem verwacht. Ja, de Heere zal niet alleen komen, maar Hij zal met een zegen komen, want welgelukzalig of gezegend zijn al degenen, die Hem verwachten (Zie Jes. 30:18). De Heere zal uw verwachten van Hem niet alleen zegenen, maar u daarin ook versterken: 'zij die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen' (Jes. 40:31). O, wat is het een zegen om God te verwachten! Wie zou niet op de Heere hopen, Hem vertrouwen en Hem verwachten? Kunt u met behulp van uw betreuenswaardige moedeloosheid iets bereiken? O kleingelovigen! Kunt u met uw bezorgdheid ook maar

iets aan uw omstandigheden veranderen? Is het dan nu niet veel beter om op God te wachten? Waarom roept u uw hart dan niet terzijde en zegt u niet: Kom, mijn ziel, waarom heeft u de Heilige van Israël zo lang beperkt? Waarom heeft u Christus zo lang door uw zinloze bezorgdheid onteerd? Wat buigt gij u neer, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop, vertrouw op God, verwacht Hem, Hij is de menigvuldige Verlossing van mijn aangezicht, en mijn God (Zie Ps. 42:12).

Nu ben ik aan het einde van mijn lange gedachtewisseling gekomen. U hebt het geduldig aangehoord, moge de Heere u genade geven om het in praktijk te brengen. Ik sluit af met de woorden van mijn opdracht: 'U met een vreesachtige geest: wees sterk en vrees niet. Ziet, uw God zal komen, God zal met vergelding komen. Hij zal komen en u verlossen' (Jes. 35:4, naar de KJV).

